

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

ФАКУЛЬТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Кафедра фармації

Затверджено
на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.
Завідувач кафедри Лук'янчук В.Д.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКАРСЬКИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Галузь знань: 22 Охорони здоров'я

Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація

Освітня програма: Фармація

Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень вищої освіти

2021 – 2022 навчальний рік

1. Загальна інформація про дисципліну	
	<p>Силабус навчальної дисципліни «Технологія лікарських косметичних засобів» Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Освітня програма: Фармація</p>
Рівень вищої освіти	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Посилання на сайт дистанційного навчання (Moodle)	https://mku.edu.ua/moodle/
Викладач (ПІБ, науковий ступінь, наукове звання, посада)	Редькіна Євгенія Анатоліївна, к. фарм. н.
Контактна інформація викладача (телефон, E-mail викладача)	+38-099-751-33-80 pharmaW2021@gmail.com
Консультації	За попередньою домовленістю Viber (+380662969270) в робочі дні з 9.30 до 17.30)
Мова викладання	Українська
2. Опис дисципліни	
Анотація дисципліни	Ознайомлення здобувачів вищої освіти з номенклатурою і функціональним призначенням інгредієнтів, які використовуються при промисловому та екстемпоральному виробництві лікарських косметичних засобів, принципами складання рецептур лікарських косметичних засобів різного призначення
Пререквізити	Анатомія людини, нормальна фізіологія, аптечна технологія ліків, фармакологія, фармацевтична хімія, фармакотерапія з фармакокінетикою
Постреквізити	Формує фармацевтичне мислення для здійснення практичної діяльності за фахом
Формат проведення дисципліни	Для заочної форми здобуття освіти можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.
Мета викладання дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти навички з засвоєння сучасних принципів нормативної документації та технологій виробництва лікарських косметичних форм за індивідуальними прописами відповідно, застосування дозволених до використання у косметичній та медичній практиках біологічно - активних та допоміжних речовин.
3. Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми	
Загальні компетентності	ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>ФК 7. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.</p> <p>ФК 15. Здатність організовувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір та обґрунтування технологічного процесу,</p>

	обладнання згідно до вимог Належної виробничої практики (GMP) з відповідною розробкою та оформленням необхідної документації. Визначати стабільність лікарських засобів				
4. Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми					
ПРН 3.	Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.				
ПРН 4.	Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.				
ПРН 15.	Прогнозувати та визначати вплив факторів навколишнього середовища на якість лікарських засобів та споживчі характеристики інших товарів аптечного асортименту під час їх зберігання.				
ПРН 22	Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо. Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виготовлення лікарських засобів в аптеках.				
5. Ознаки дисципліни					
Семестр	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
9	3	90	12	78	Залік
6. Обсяг дисципліни					
Види навчальної роботи		Загальна кількість годин			
Лекції		4			
Семінарські/Практичні/Лабораторні заняття		8			
Самостійна робота		78			
Всього		90			
7. План вивчення навчальної дисципліни					
Тема		Кількість годин			
		лекції	практичні, семінарські, лабораторні заняття	самостійна робота	
Тема 1. Класифікація і характеристика косметичних засобів. Основні напрямки використання та критерії безпечності лікувальних косметичних засобів. Асортимент біологічно-активних речовин, функції та призначення.		0	0	10	
Тема 2. Шкіра, придатки шкіри та їх будова. Анатомо-фізіологічна характеристика та визначення типів шкіри, старіння шкіри. Найпоширеніші косметичні вади та захворювання.		2	0	8	
Тема 3. Інгрідієнти косметичних засобів. Безпечність застосування. Допоміжні речовини в лікувальній косметиці: розчинники, корегуючі речовини		0	1	9	

Тема 4. Технологія твердих лікарських косметичних засобів. Технологія, оцінювання якості та застосування.	0	1	9
Тема 5. Технологія рідких лікарських косметичних засобів. Технологія, оцінювання якості та застосування. Косметичні засоби догляду за волоссям.	0	2	8
Тема 6. Технологія м'яких лікарських косметичних засобів. Технологія, оцінювання якості та застосування.	0	2	8
Тема 7. Косметичні засоби піномийного призначення. Мила. Гелі для душу. Дезодоранти та антиперспіранти. Технологія, оцінювання якості та застосування. Особливості технології косметичних засобів піномийного призначення.	2	0	8
Тема 8. Фітотерапевтичні косметичні засоби. Особливості технології, вимоги. Фітотерапевтичні водні витяги в лувівальній косметиці. Фітозбори, Фітолосьони.	0	1	9
Тема 9. Косметичні засоби для догляду за ротовою порожниною. Зубні порошки, пасти та засоби гігієни ротової порожнини рідкі. Технологія, оцінювання якості та застосування.	0	1	9
Загальна кількість годин	4	8	78

8. Самостійна робота здобувача

Тема	Завдання для самостійної роботи здобувачів	Рекомендована література
Тема 1. Класифікація і характеристика косметичних засобів. Основні напрямки використання та критерії безпечності лікувальних косметичних засобів. Асортимент біологічно-активних речовин, функції та призначення.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,5,8,9
Тема 2. Шкіра, придатки шкіри та їх будова. Анатомо-фізіологічна характеристика та визначення типів шкіри, старіння шкіри. Найпоширеніші косметичні вади та захворювання.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2,3,5,6,9
Тема 3. Інгрідієнти косметичних засобів. Безпечність застосування. Допоміжні речовини в лікувальній косметиці: розчинники, корегуючі речовини	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,6
Тема 4. Технологія твердих лікарських косметичних засобів. Технологія, оцінювання якості та застосування.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,6
Тема 5. Технологія рідких лікарських косметичних засобів. Технологія,	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість,	1,2,3,4,6

оцінювання якості та застосування. Косметичні засоби догляду за волоссям.	обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	
Тема 6. Технологія м'яких лікарських косметичних засобів. Технологія, оцінювання якості та застосування.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,6
Тема 7. Косметичні засоби піномийного призначення. Мила. Гелі для душу. Дезодоранти та антиперспіранти. Технологія, оцінювання якості та застосування. Особливості технології косметичних засобів піномийного призначення.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,6,9
Тема 8. Фітотерапевтичні косметичні засоби. Особливості технології, вимоги. Фітотерапевтичні водні витяги в лужувальній косметиці. Фітозбори, Фітолосьони.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1,2,3,4,6,9
Тема 9. Косметичні засоби для догляду за ротовою порожниною. Зубні порошки, пасти та засоби гігієни ротової порожнини рідкі. Технологія, оцінювання якості та застосування.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2,3,5,6,9

9. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).
Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1С 7.7; CS TradeQuote 8; Internet Explorer; Win RAR; AdobeReader 9.

10. Список літератури

Основна література	<p>1. Державна фармакопея України: в 3 т. /Державне підприємство „Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 1. – 1128 с.</p> <p>2. Державна фармакопея України: в 3 т. /Державне підприємство „Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. – Т. 2. – 724 с.</p> <p>3. Державна фармакопея України: в 3 т. /Державне підприємство „Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий експертний фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. – Т. 3. – 732 с.</p> <p>4. Тихонов А.И., Ярних Т.Г. Технология лекарств. Учебник. - Харьков:</p>
--------------------	---

	<p>Издво НФАУ: Золотые страницы, 2002 - 704 с.</p> <p>5.Допоміжні речовини в технології ліків: вплив на технологічні, споживчі, економічні характеристики і терапевтичну ефективність: навч. посіб. для студ. вищ. фармацев. навч.закл. / авт.-уклад: І.М.Перцев, Д.І.Дмитрієвський, В.Д.Рибачук та ін.; за ред. І.М.Перцева. – Х.: Золоті сторінки, 2010. – 600 с.</p> <p>6. Закон України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р.</p> <p>7.Технологія косметичних засобів: Навч. посібник для студ. фармацев. Спец. вищ. навч. заклад. /О.Г.Башура, Н.П.Половко, Т.М.Ковальова та ін. - Вінниця: Нова книга, 2007. – 360с.</p> <p>8.Башура Т.Г., Глушко С.Н. Косметика в аптеке. - Х.: Мегаполис, 2004. - 120 с.</p> <p>9. Креми косметичні: ДСТУ 4765:2007 (Національний стандарт України). - К: Держспоживстандарт України, 2008. - 7с.</p>
Додаткова література	<p>1.Надлежащая аптечная практика в новых независимых государствах// Ежедневник аптека. - 2002 - №30 (351) - с.80-85; №31 (352) - с.78-83.</p> <p>2. Вилламо Х. Косметологическая химия. Перев. с финского С.А. Давыдовой. М.: Мир, 1990 - 288 с.</p> <p>3. Гунько В.Г., Андреева С.В. Биологически активные вещества в косметических средствах по уходу за кожей лица. Провизор, 2002, №12, с.37-39.</p> <p>4. Андреева С.В. Использование вспомогательных веществ в современных косметических средствах по уходу за кожей. Провизор, 2002, №11, с.33-35.</p> <p>5. Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек. Метод. Рекомендації. К., МОЗ України, 2005, 99 с. За ред. О.І. Тихонова, Т.Г. Ярних.</p> <p>6. Вимоги до виготовлення стерильних та асептичних лікарських засобів в умовах аптек. Методичні реком. за ред. О.І. Тихонова, Т.Г. Ярних. К.: МОЗ України, 2005 - 76 с</p> <p>7.Справочное учебное пособие по аптечной технологии лекарств./ Под ред. А.И. Тихонова. - К.: МОРИОН, 1999. - 496с.</p>
Інформаційні ресурси в Інтернеті	<p>https://mku.edu.ua/moodle</p> <p>https://provisor.com.ua</p> <p>www.moz.gov.ua</p> <p>http://compendium.com.ua/</p> <p>https://www.apteka.ua/</p>
11. Політика навчальної дисципліни	
<p>Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних (лабораторних) занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання самостійних завдань із теми. Якщо здобувач пропустив (не відпрацював) більше 50 % занять, він повинен скласти тести (дистанційне навчання) і тільки тоді буде допущений до складання заліку. Обов'язковою умовою отримання заліку є відвідування здобувачем більш як 50 % занять. Відвідування занять обов'язкове.</p>	
12. Система оцінювання та вимоги	
Загальна система	Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного

оцінювання курсу	<p>матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення.</p> <p>Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо.</p> <p>Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС</p>
Критерії оцінювання письмової роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повнота відповіді або виконання завдання; 2. Рівень сформованості логічних умінь: елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, умовиводів, доводів, описів.
Критерії оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняття	<p>Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.</p> <p>Під час дискусії важливі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повага до колег, - толерантність до інших та їхнього досвіду, - сприйнятливості та неупередженості, - здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, - ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, - я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, - обов'язкове знайомство з першоджерелами. <p>Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.</p>
Критерії оцінювання роботи здобувачів на практичних заняттях	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повнота відповіді або виконання завдання. 2. Рівень самостійності здобувача. 3. Рівень навчально-пізнавальної діяльності.
Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повнота відповіді або виконання завдання. 2. Рівень самостійності здобувача. 3. Сформованість навчально-інформаційних умінь. 4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь. 5. Рівень сформованості фахових вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання).
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль у формі <i>заліку</i> здійснюється на основі зарахування всіх виконаних здобувачами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 % завдань</p>

Узагальнені критерії оцінювання поточної успішності здобувача вищої освіти

За шкалою ECST	Сума балів	Оцінка за нац. шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
A	90-100	5 відмінно	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Здобувач приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером; самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
B	82-89	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
C	75-81	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
D	64-74	3 задовільно	Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
E	60-63	3 задовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
FX	35-59	2 незадовільно з можливістю повторного складання	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
F	1-34	2 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.